

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΑΘΗΝΑΣ

ΣΧΟΛΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΝΑΥΠΗΓΙΚΗΣ

Μάθημα: Εφαρμοσμένα Μαθηματικά

Διδάσκων: Δρ. Μπράτσος Αθανάσιος

Ακαδημαϊκό έτος: 2013 – 2014

Τίτλος Εργαστηριακής Άσκησης: Προσέγγιση Παραγώγων

Όνοματεπώνυμο Σπουδαστή: Εμμανουήλ Δ. Μωράκης

Αριθμός Μητρώου / Εξάμηνο: 05145 / ΠΤΥΧΙΟ

Ημερομηνία παράδοσης: 09/01/2014

Άσκηση 1^η

Ερώτημα i

Η συνάρτησή μας είναι η παρακάτω:

$$f(x) = \tan^{-1}(e^{-x})$$

Παραγωγίζοντας έχουμε:

$$f'(x) = -\frac{e^x}{e^{2x} + 1}$$

και

$$f''(x) = \frac{e^x(e^{2x} - 1)}{(e^{2x} + 1)^2}$$

Για $x = 0$ έχουμε:

$$f'(0) = -\frac{e^0}{e^0 + 1} = -0,5$$

και

$$f''(0) = \frac{e^0(e^0 - 1)}{(e^0 + 1)^2} = 0$$

Για να γίνει υπολογισμός μέσω των προσεγγιστικών μεθόδων εύρεσης παραγώγων στο σημείο $\xi = 0$ με $h = 0.1$ και $h = 0.001$ θα χρησιμοποιήσουμε τους παρακάτω τύπους:

$$f'(\xi) \approx \frac{f(\xi + h) - f(\xi)}{h}$$

$$f''(\xi) = \frac{f(\xi - h) - 2f(\xi) + f(\xi + h)}{h^2}$$

Θέτοντας ως $h_1 = 0.1$ και $h_2 = 0.001$ έχουμε:

$$f(\xi) = \tan^{-1}(e^{-\xi}) = f(0) = \tan^{-1}(e^{-0}) = 0.785398$$

$$f(\xi + h_1) = \tan^{-1}[e^{-(\xi+h_1)}] = f(-0.1) = \tan^{-1}(e^{-0.1}) = 0.735481$$

$$f(\xi + h_2) = \tan^{-1}[e^{-(\xi+h_2)}] = f(-0.001) = \tan^{-1}(e^{-0.001}) = 0.784898$$

$$f(\xi - h_1) = \tan^{-1}[e^{-(\xi-h_1)}] = f(0.1) = \tan^{-1}(e^{0.1}) = 0.835315$$

$$f(\xi - h_2) = \tan^{-1}[e^{-(\xi-h_2)}] = f(0.001) = \tan^{-1}(e^{0.001}) = 0.785898$$

Άρα για $h = 0.1$:

$$f'(\xi) = -0.499169$$

$$f''(\xi) = 0$$

Για $h = 0.001$:

$$f'(\xi) = -0.5$$

$$f''(\xi) = 0$$

Όπως μπορούμε να παρατηρήσουμε το αποτέλεσμα που λαμβάνουμε με $h = 0.1$ για την πρώτη παράγωγο έχει πολύ μικρή απόκλιση από την θεωρητική τιμή.

Διαπιστώνουμε ότι για όλα τα άλλα αποτελέσματα η διαδικασία προσέγγισης αποδεικνύεται ακριβής (πρώτη παράγωγος με $h = 0.001$ και δεύτερη παράγωγος με $h = 0.1$ και $h = 0.001$).

Άσκηση 1^η

Ερώτημα ii

Μέσω κώδικα και χρησιμοποιώντας τον τύπο τού Taylor για να προσεγγίσουμε την παράγωγο $f^{(4)}(\xi)$ έχουμε:

$$\text{In}[1]:= y[t, h_]:=y + hy' + h^2y'' / 2 + h^3y^{(2)}/6 + h^4y^4/24$$

$$\text{In}[2]:= y[t, -2h]$$

$$\text{Out}[2]= y - \frac{4h^3y^2}{3} + \frac{2h^4y^4}{3} - 2hy' + 2h^2y''$$

$$\text{In}[3]:= y[t, -h]$$

$$\text{Out}[3]= y - \frac{h^3y^2}{6} + \frac{h^4y^4}{24} - hy' + \frac{h^2y''}{2}$$

$$\text{In}[4]:= y[t, h]$$

$$\text{Out}[4]= y + \frac{h^3y^2}{6} + \frac{h^4y^4}{24} + hy' + \frac{h^2y''}{2}$$

$$\text{In}[5]:= \text{In}[4]:= y[t, 2h]$$

$$\text{Out}[5]= y + \frac{4h^3y^2}{6} + \frac{2h^4y^4}{24} + 2hy' + 2h^2y''$$

$$\text{In}[6]:= \text{Simplify}[y[t, -2h] - 4y[t, -h] + 6y - 4y[t, h] + y[t, 2h]]$$

$$\text{Out}[6]= h^4y^4$$

Then

$$y^{(4)} = ([y[t, -2h] - 4y[t, -h] + 6y - 4y[t, h] + y[t, 2h]]) / h^4$$

Άσκηση 3^η

Ερώτημα i

Η συνάρτησή μας είναι η παρακάτω:

$$u(x,t) = 4 \tan^{-1}\{\exp[-(x-t)]\}$$

Παραγωγίζοντας έχουμε:

$$u_{xt} = 4 \frac{e^{t+x}(-e^{2x} + e^{2t})}{(e^{2x} + e^{2t})^2}$$

Οπότε για $x = 0$ και $t = 1$ έχουμε:

$$u_{xt}|_{x=0,t=1} = 0.987109$$

Τροποποιώντας τον τύπο: $\frac{\partial^2 u}{\partial x \partial t} = \frac{1}{4 \cdot h \cdot l} [u(x+h, t+l) - u(x+h, t-l) - u(x-h, t+l) + u(x-h, t-l)]$,
και με $x = 0$, $t = 1$ και $h = l = 0.01$ έχουμε:

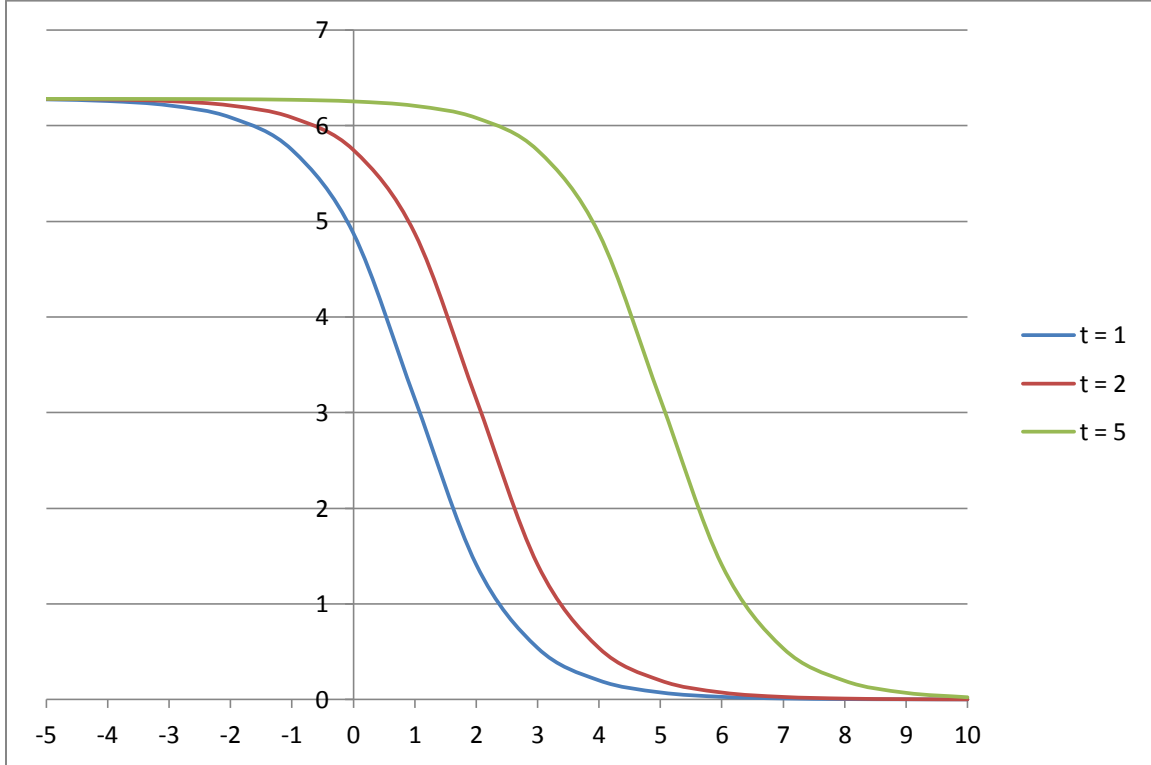
$$\frac{\partial^2 u}{\partial x \partial t} = \frac{1}{4 \cdot 0.01 \cdot 0.01} [u(0.01, -0.99) - u(0.01, -1.01) - u(-0.01, -0.99) + u(-0.01, -1.01)] \rightarrow$$

$$\frac{\partial^2 u}{\partial x \partial t} = 0.987059$$

Άρα το σφάλμα που λαμβάνουμε είναι:

$$|e| = 0.00005$$

Η γραφική παράσταση της συνάρτησης $u(x,t) = 4 \tan^{-1}\{\exp[-(x-t)]\}$ όταν $x \in [-5, 10]$ και $t = 1, 2, 5$ φαίνεται στην επόμενη σελίδα:

Όπως διαπιστώνουμε όσο μεγαλώνει το t οι καμπύλες μας “κινούνται” θετικά ως προς τους άξονες x και y . Επίσης παρατηρούμε ότι είναι παράλληλες στο διάστημα που εξετάζουμε.

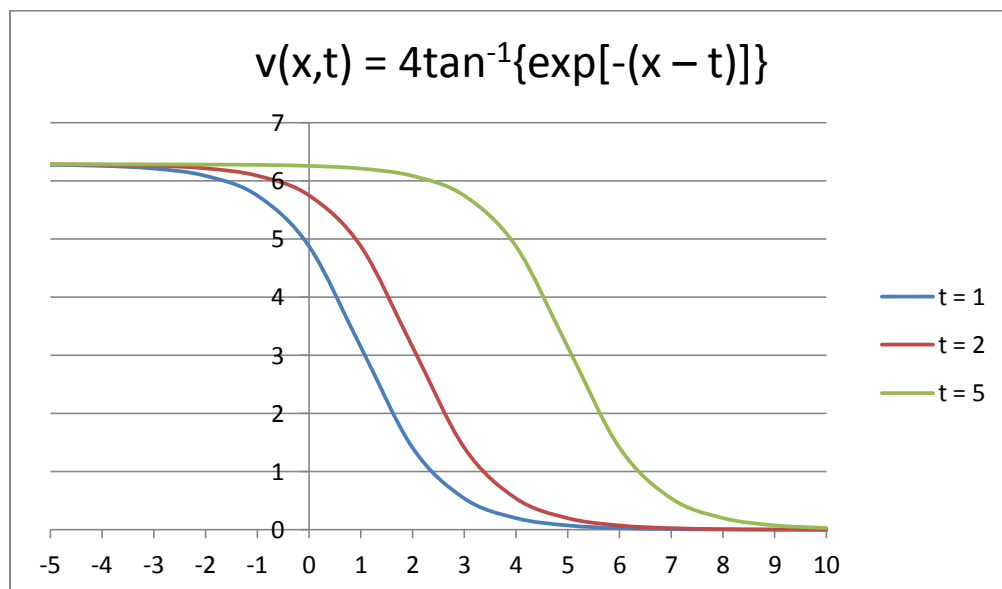
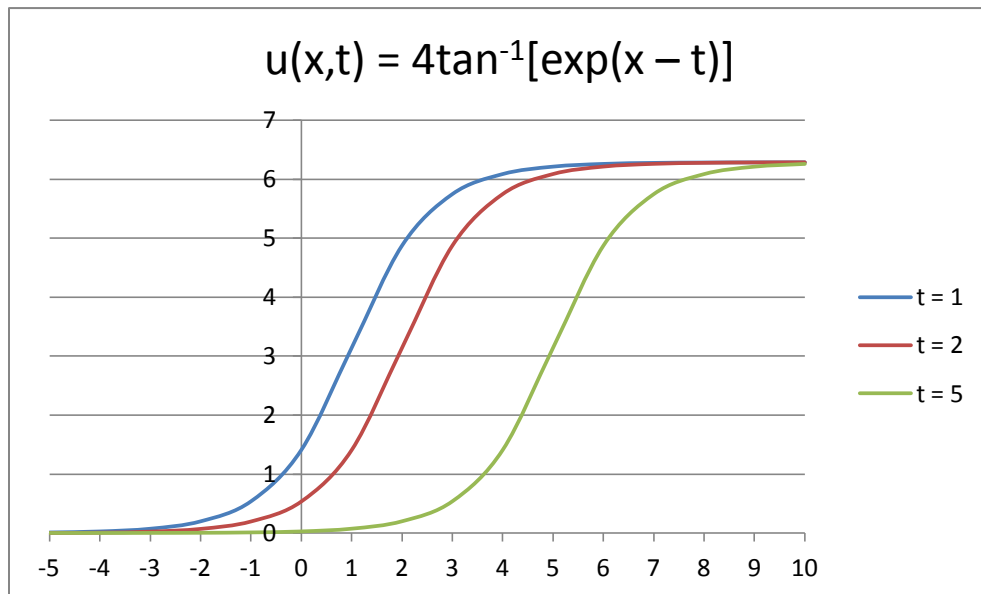
Οι συναρτήσεις μας, όπως έχει ήδη αναφερθεί, είναι οι:

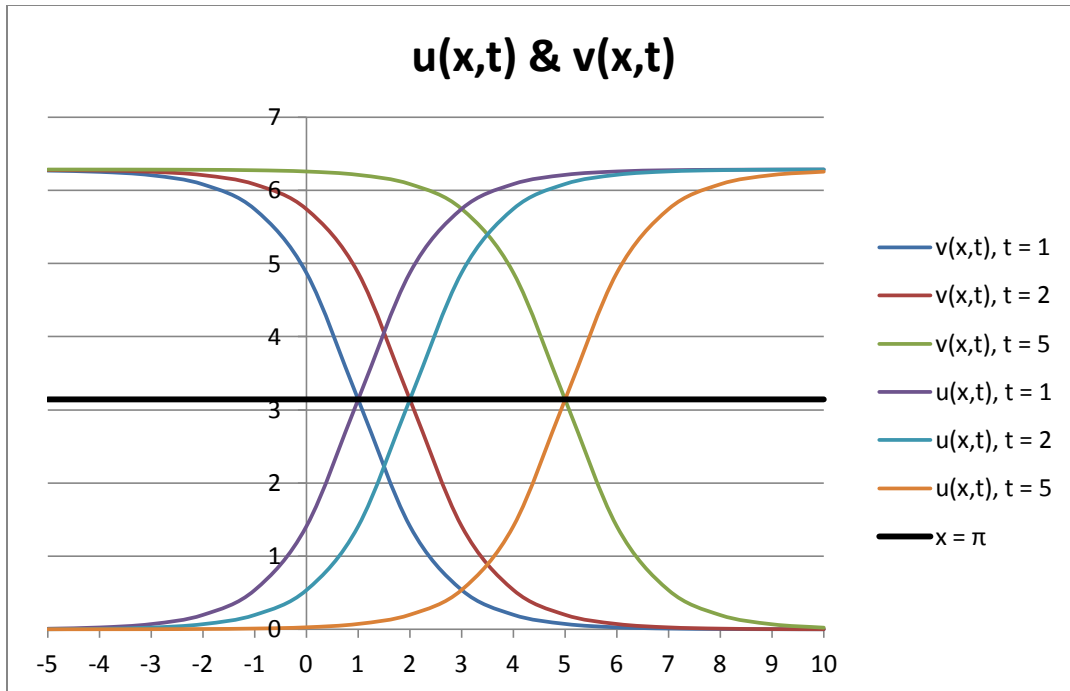
$$u(x,t) = 4\tan^{-1}[\exp(x - t)]$$

και

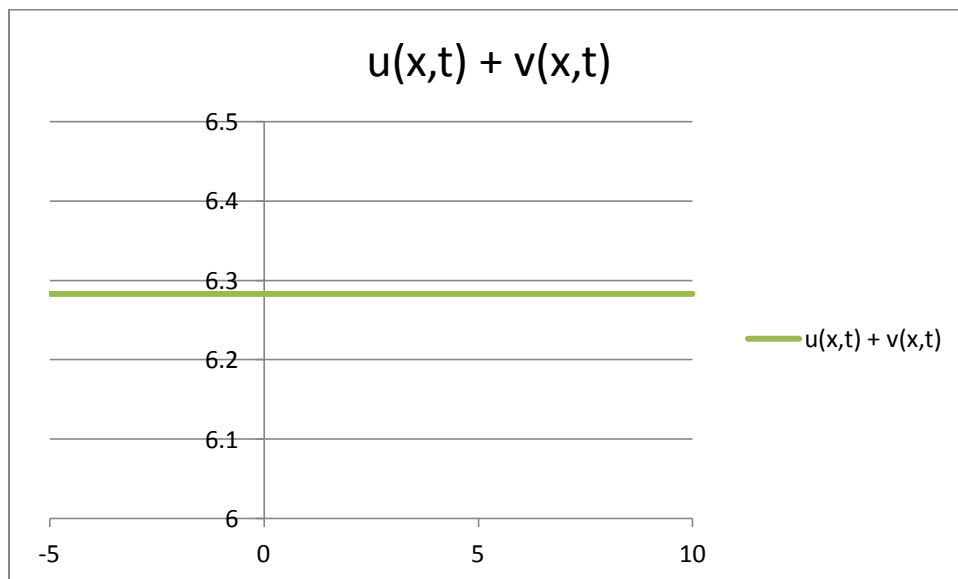
$$v(x,t) = 4\tan^{-1}\{\exp[-(x - t)]\}$$

Οι γραφικές τους παραστάσεις φαίνονται παρακάτω:

Όπως διαπιστώνουμε οι συναρτήσεις μας είναι συμμετρικές ως προς την ευθεία $x = \pi$ για οποιοδήποτε t , άρα αναμένουμε ότι από την στιγμή που βρισκόμαστε στον θετικό ημιάξονα γ'γ όταν προσθέσουμε τις δύο συναρτήσεις θα έχουμε μια ευθεία η οποία θα είναι η $x = 2\pi$.

Όπως φαίνεται παραπάνω, η πρόσθεση των δύο συναρτήσεων φέρνει το αναμενόμενο αποτέλεσμα.